

Téma 13 Současné směry v lingvistice

Téma uvádí stručně přehled vývoje lingvistiky, zaměřuje se však na lingvistické školy 20. století. Hlavní pozornost je nutno věnovat strukturalismu v Evropě a v USA. Funkční strukturalismu je přitom zásadní pro chápání struktury jazyka.

- vývoj lingvistiky – předvědecká a vědecká
 1. Lingvistika – její vývoj a metody (Černý s. 65-68)
 - Prehistorie
 - Tzv. předvědecké období
 - Srovnávací a historická gramatika 19. st.
 2. **Strukturalismus** (Černý s. 68-70, Ostrá, Spitzová, s. 157-167)
 3. Ferdinand **de Saussure**, zakladatel moderní lingvistiky a strukturalismu; *Cours de linguistique general (Kurs obecné jazykovědy)*
 - Zásady strukturalismu (srov. **Téma 5**)
 - Pražská škola: Pražský lingvistický kroužek, V. Mathesius a další představitelé
 - **Funkční strukturalismus**: vedle struktury jazyka klade důraz na **funkci** jazykových jednotek (srov. **Téma 7** Fonetika a fonologie, zde funkční fonetika neboli fonologie a fonologická funkce hlásky, foném)
 - Kodaňská škola – L. Hjelmslev
 - Americký strukturalismus – N. Chomsky
 - Francouzský strukturalismus – A. Martinet (srov. **Téma 1**, definice jazyka)
 4. Textová lingvistika a pragmalingvistika (srov. **Téma 12**)